

■■■■■■■
G A L E R I E
K L A T O V Y
K L E N O V Á

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2001

Obsah

Úvod

Základní údaje

Organizační struktura a personální obsazení

Organizační struktura

Personální obsazení

Poradní orgány ředitele

Majetek ve správě galerie

Nemovitý majetek

Movitý majetek (mimo sbírkových předmětů)

Opravy a investice

Současný stav budov s výhledem do dalších let

Opravy a investice stavebního charakteru

Investice do vybavení výstavních prostorů

Sbírky

Charakter sbírek

Přírůstky a odpisy v roce 2001

Evidence a inventarizace

Restaurování

Depozitář

Stálé expozice, výstavy, sympozia

Stálé expozice

Výstavy

Sympozia

Doprovodný program

Vzdělávací přednášky

Akce k výstavám

Literární, hudební, filmové a vzdělávací pořady

Akce pro děti a mládež

Poznávací zájezdy

Publikační činnost

Publikace Galerie Klatovy / Klenová

Publikační činnost odborných pracovníků

Komunikace s veřejností

Internetová prezentace

Čtvrtletní programy

Klub

Návštěvnost

Výroční cena

Knihovna a archiv

Sponzoři, partneři a granty

Ekonomická část

Hlavní činnost

Vedlejší hospodářská činnost

Úvod

Výroční zpráva je ojedinělou příležitostí k bilancování. Rádi ji využíváme k prezentaci toho, co se nám v roce 2001 podařilo, zároveň nezastíráme, že ne vše šlo tak hladce, jak bychom si představovali. Nechceme, aby obraz, který zpráva o galerii vytváří, byl nalakován narůžovo. Spíše by nás těšilo, kdybychom byli vnímáni jako instituce dynamická, která se snaží neustále přicházet s něčím novým, což samozřejmě s sebou nese problémy, přesvědčování a někdy i nedorozumění. Uvědomujeme si, že průhlednost a otevřenost našeho konání může napomoci k tomu, že naše instituce bude brána jako důvěryhodný partner, který své záměry dokáže podložit nejen přesvědčivou argumentací, ale i tím, co již v minulosti dokázal. A to zejména na těch místech, kde se uchází o finanční podporu svých aktivit – u svého zřizovatele, u institucí, vypisujících grantové programy, i u sponzorů z privátní sféry.

Dvě z mnoha událostí a akcí, které se v průběhu minulého roku odehrály, měly pro galerii ráz přelomový. První z nich byla změna zřizovatele. Po deseti letech existence pod ministerstvem kultury se galerie od 1. července nachází pod správou Plzeňského kraje. Přechod nebyl jednoduchý, neboť určité nejasnosti v charakteru odkazu Vilmy Vrbové – Kotrbové, která galerii věnovala rozsáhlý nemovitý majetek na Klenové, způsobily jisté komplikace. Galerie na základě svého právního rozboru, jež se opíralo o precedens soudního rozhodnutí, zastávala názor, že majetek byl autorkou odkázán přímo galerii a že galerie, byť byla příspěvkovou organizací státem zřizovanou, může jako právnická osoba tento majetek vlastnit. Tento názor se nám nakonec podařilo obhájit a galerie tak mohla udržet (a posléze svému novému zřizovateli předat) pozemky a lesy, které by jinak zůstaly v majetku státu. Důsledkem sporu však byly průtahy v přechodu. Svou roli také sehrála chyba katastrálního úřadu, který svévolně na galerii přepsal i ten majetek, který náležel státu, čehož si galerie v okamžiku přechodu bohužel nevšimla. Nakonec se však díky spolupráci krajských orgánů, ministerstva kultury a galerie podařilo problémy vyřešit a nyní je majetková situace jasnější a přehlednější, než kdykoliv před tím.

Druhou událostí zásadního významu bylo dokončení přízemí zámku, jímž se završila mnohaletá rekonstrukce tohoto objektu. Zde byla otevřena stálá expozice ze sbírek galerie. Stálá expozice je vždy výkladní skříní instituce, zhodnocující její akviziční činnost, která je jedním z pilířů činnosti muzeí umění. V případě klenovské expozice to ovšem platí jen napůl, a to zejména díky limitům nepříliš velkého a hojně dekorovaného prostoru, kam jsme navíc museli umístit historický mobiliář. Přesto se domníváme, že jde o expozici v daných možnostech kvalitní (mj. i proto, že se na ní jako spoluautor podílel prof. Kolíbal, jeden z tvůrců stálé expozice Národní galerie ve Veletržním paláci). Naším záměrem bylo především reprezentativním způsobem představit dílo Vilmy Vrbové - Kotrbové, které tvoří nejlepší monografický soubor našich sbírek. Jeho mnohaletou nepřítomnost pociťovali mnozí návštěvníci velmi rušivě, někteří to dokonce vnímali jako urážku její památky, neboť vazba umělkyně ke Klenové byla obecně známa. Galerie si je ostatně vědoma velkého závazku, který k této osobnosti má a tomu odpovídá i současná prezentace. Ve třech sálech byl dále představen malý výběr z galerijních sbírek od přelomu 19. a 20. st. do roku 1960. Po dlouhé době tak bylo možno spatřit několik mimořádných prací. Nelze však zapomínat na to, že jádro sbírek tvoří umění druhé poloviny 20. století, které na své vystavení stále ještě čeká - bohužel v depozitářích, které jsou už svým charakterem naprosto nevyhovující.

Nejzásadnějším problémem, který jsme museli v průběhu roku řešit, byla ztráta již přiznané systémové investiční dotace na záchranu hradu a zámku Klenová. Přestože jsme ji čerpali již tři předchozí roky a byla přiznána jako celek, částka 9 mil. na závěrečný rok v rozpočtu chyběla, aniž by nám byl kdokoli na ministerstvu kultury byl schopen říci, proč se tak stalo. Podobně skončily tři další instituce, např. Horácká galerie v Novém Městě na Moravě. Až v druhé polovině roku jsme neoficiálně zjistili, že šlo o banální úřednický omyl, ovšem

oficiální vysvětlení nám dodnes podáno nebylo. Naštěstí díky mohutné kampani, v níž nám pomohli místní poslanci, představitelé kraje, pod který v té době galerie ještě nespádala, a zástupci plzeňské památkové péče nám byla nakonec přidělena alespoň polovina původní částky (4 422 tis.), takže jsme mohli pokračovat v rozdělaných pracích. Zpoždění, vyvolané těmito problémy, však způsobilo, že zpřístupnění některých pasáží v areálu hradu se muselo odložit na rok 2002, během kterého bychom dočerpáme zbytek dotace již standardní cestou. Vedle toho v roce 2002 proběhlo mnoho dalších akcí ve všech oborech naší činnosti, jak se o tom budete moci podrobně dočíst právě na stránkách této výroční zprávy. Asi nejviditelnější částí naší práce zůstávají výstavy. Některé se povedly více, jiné přinesly určité zklamání. Určitou sebereflexí se pro nás stala Výroční cena, udělovaná nezávislou porotou autorovi nejlepšího výstavního projektu. Dnes již známe výsledky za rok 2001, kdy se držitelkou stala Vlasta Prachatická za výstavu Portréty, která proběhla na zámku Klenová. Za zmínku stojí též zcela ojedinělá skutečnost, že tato výstava byla následně reprizována v Národní galerii v Praze, aniž by zde ovšem vyzněla tak dobře jako na Klenové. O místě, které dnes galerie zaujímá v rámci české výtvarné kultury, svědčí i počet příspěvků, které o naší práci přinesl nejrozšířenější český časopis o výtvarném umění – čtrnáctideník Ateliér. V roce 2001 věnoval naší galerii 13 článků – nepočítáme-li velké pražské galerie (NG, České muzeum výtvarných umění, Galerie hlavního města Prahy) a Moravskou galerii v Brně, pak je to nejvíce ze všech výstavních institucí České republiky (pro srovnání v regionu - Galerie města Plzně 6 příspěvků, Západočeská galerie 3). Přestože tyto údaje nemohou být nějakým absolutním měřítkem kvality, svědčí o tom, že Galerie Klatovy / Klenová patří mezi největší a nejvýznamnější instituce svého druhu v České republice.

Za výčtem akcí, které výroční zpráva uvádí, je možno vysledovat určité obecné trendy, které bychom rádi sledovali i do budoucna:

1) Je příjemné, když je náš náročný výstavní program oceňován pražskou kritikou, pokud však nemá odezvu přímo v Klatovech, ztrácí svůj smysl. Je třeba si uvědomit, že Klatovy jsou relativně malé město, což s sebou nese i poměrně nízký počet příznivců moderního umění. Nepočítáme-li velice kvalitní ZUŠ, s níž galerie v minulém roce opět obnovila intenzivní spolupráci, neexistují zde výtvarné školy, které jsou přirozeným zdrojem poučených zájemců o výtvarné umění. Proto se snažíme systematicky s veřejností pracovat, abychom co nejvíce snížili bariéru mezi současným uměním a běžným návštěvníkem. Vsadili jsme na široce založený doprovodný program, který může výtvarné umění prostředkovat laické veřejnosti. Skládá se z populárních přednášek, na něž zveme špičkové historiky umění, besed s vystavujícími umělci, komentovaných prohlídek, zájezdů galerií v jiných městech, velkou pozornost věnujeme práci s dětmi. O tom, že tato strategie funguje, svědčí skutečnost, že se kolem galerie postupně utváří stálý okruh příznivců, kteří víceméně pravidelně sledují všechny naše akce. Snažíme se je udržet a vyjít jim vstříc i mimořádnými výhodami, spojenými s členstvím v našem galerijním klubu. Směrem, který sledujeme v Klatovech, je tedy co nejvíce využít krásný dům na klatovském náměstí, který máme k dispozici, a vytvořit z něj živé kulturní centrum města.

2) Potenciál Klenové je poněkud odlišný. Tvoří ho nádherná příroda, romantická zřícenina hradu, zámek a starý park, ve zkratce klid, historie a bohatá kulturní nabídka. Proto chceme, aby se Klenová stala ideálním výletním místem, kde je možno pobýt třeba celý den, procházet se volně po zřícenině s nádhernými výhledy na Šumavu (na rozdíl od ostatních hradů je prohlídka volná, bez nutnosti sledovat průvodce), zajít si na tři různé výstavy, občerstvit se v restauraci (a právě její rekonstrukci jsme věnovali loni velkou energii a prostředky), nebo si jen dát kávu na terase. Hlavní návštěvnické skupiny, na něž chceme orientovat svou nabídku, jsou především obyvatelé nedalekých Klatov (a rádi bychom silněji pronikli do povědomí občanů Plzně), návštěvníci Šumavy a Pošumaví (velmi dobrou spolupráci v propagaci jsme např. navázali s Eurocampem v Běšinech) a občané německého příhraničí (většinu

propagačních materiálů dnes vydáváme i v němčině; bohužel se v roce 2001 nepodařilo zajistit cizojazyčného průvodce).

3) Zmíněný potenciál Klenové chceme využít ještě jedním způsobem, který se nám jeví jako velice aktuální v rámci současných tendencí výtvarného umění. Chceme, aby se na Klenové umění nejen vystavovalo, ale aby zde i vznikalo a Klenová se stala jedním z dnes už mnoha tzv. rezidenčních (pobytových) center současného umění. Tím zároveň navazujeme na aktivity, kterým se systematicky věnujeme již několik let a jež patří k tomu, co nám získalo vysoké renomé, tj. na výtvarná sympozia. Klenová je totiž pro rezidenční pobyty ideálním místem – nabízí klid ke tvůrčí práci, možnost jí okamžitě vystavit v několika alternativních prostorech (sýpka, sklepní prostory hradu); umělcům, kteří zde pobývají delší čas, je k dispozici velice kvalitní uměnovědná knihovna, kromě zaměstnanců galerie dosud využívaná jen sporadicky. Rezidenční prvek galerie v roce 2001 rozšířila konáním dalšího sympozia, tentokrát grafického. Započala také rekonstrukce vily, kde by měly vzniknout dva ateliéry a grafická dílna. Výhody, které by mělo zřízení rezidenčního centra přinést, spočívají především v navázání cenných kontaktů s umělci a to zejména ze sousedních zemí Rakouska a Německa, posílení Klenové jako centra umění celostátního (a v budoucnu doufejme i mezinárodního) významu a v neposlední řadě i ekonomický efekt: jestliže téměř všechny naše aktivity musí být dotovány, rezidence by se měly být nejen soběstačné, nýbrž i ekonomicky výhodné. Jinými slovy: dům by si na sebe měl po rekonstrukci vydělat.

Ale rezidenčních aktivit může být celá řada: výjezdní pobyty středních a vysokých uměleckých škol, pobytové workshopy pro žáky základních uměleckých škol z celé republiky, aktivity spojené s dalším vzděláváním pedagogů výtvarné výchovy, letní studentské akademie, vedené předními výtvarníky atd. To vše předpokládá existenci ubytovacího zázemí, které galerie naléhavě potřebuje zejména pro již existující sympozia. Dosud účastníci bydlí v hotelích mimo Klenovou, což je na jedné straně ekonomicky nevýhodné, na straně druhé to stírá vlastní smysl symposií, tedy soustředěný tvůrčí pobyt na jednom místě v umělecké komunitě, bez nutnosti se ráno a večer někam přepravít. Stavba ubytovny v bývalém statku, který jsme získali odkazem Vilmy Vrbové – Kotrbové, je pro nás prioritním úkolem. Zatím se nachází ve stadiu projektu, v roce 2002 bychom chtěli zajistit její financování formou sdružení finančních prostředků z různých zdrojů.

Základní údaje

Galerie Klatovy / Klenová

Zřizovatel: Plzeňský kraj (do 1. 7. 2001 Ministerstvo kultury České republiky)

Ekonomické uspořádání: příspěvková organizace

Adresa: Galerie Klatovy / Klenová, Klenová 1, 340 21 Janovice nad Úhlavou

Telefon: 0186/692 208-9

Fax: 0186 / 312 049

E-mail: info@galerie-klatovy.cz, klatovy@galerie-klatovy.cz

[Http://www.galerie-klatovy.cz](http://www.galerie-klatovy.cz)

Organizační struktura a personální obsazení

Organizační struktura

Ředitel galerie

- Oddělení výstav a péče o sbírky
- Provozně-hospodářské oddělení
 - Úsek běžného provozu areálu na Klenové
 - Úsek dozoru výstav na Klenové
 - Provozně-technický úsek
- Oddělení Galerie U bílého jednorožce
- Ekonomické oddělení

Personální obsazení

Galerie Klatovy / Klenová měla v roce 2001 22 stálých zaměstnanců (přepočtený stav), z toho 5 odborných pracovníků. Průměrný výdělek činil 9.390,- Kč. Počet zaměstnanců v průběhu roku kolísá, neboť hrad Klenová je otevřen od dubna do října.

Vedení galerie

Ředitel, vedoucí oddělení výstav a péče o sbírky a provozně-hospodářského oddělení: Mgr. Marcel Fišer

Zástupce ředitele, vedoucí oddělení Galerie U Bílého jednorožce: Miroslava Boublíková

Vedoucí ekonomického oddělení: Hana Kristová

Kurátoři

Helena Hrdličková

Ing. Martin Souček

Poradní orgány ředitele

Nákupní komise

Mgr. Zbyněk Sedláček, FF UK Praha, UJEP Ústí nad Labem, teoretik, publicista, kurátor výstav

Mgr. Vít Bouček, Východočeská galerie Pardubice, kurátor

PhDr. Bronislav Losenický, Plzeň, historik umění

Mgr. Ing. Ivo Binder, Moravská galerie Brno, kurátor

Mgr. Jan Kapusta, Galerie výtvarného umění v Náchodě, ředitel

Mgr. Radek Wohlmut, Národní galerie v Praze, kurátor grafické sbírky

PhDr. Magdalena Juříková, historička umění, Praha

Nákupní komise je poradním orgánem ředitele pro sbírkovou činnost. Tvoří jí historici umění a pracovníci muzeí a galerií. Její rozhodnutí jsou pro ředitele závazné ve smyslu jednacního řádu.

Čestná rada

Mgr. Karel Mráz, starosta města Klatov

PaeDr. Václav Petrus, starosta města Švihova, člen zastupitelstva Plzeňského kraje

Ing. Karel Smutný, senátor

PhDr. Anna Marie Kotrbová, historička umění

Čestná rada se skládá s předních představitelů regionu a osobností světa umění. Jejím posláním je přispívat k většímu zapojení galerie do života kraje i regionu a poskytovat jí pomoc a záštitu v případě, kdy je to potřeba. Dosud se nesešla, kontakty na jednotlivé členy využíváme separátně při řešení jednotlivých problémů (např. Dr. Kotrbová zahájila stálou expozici a zprostředkovala záštitu paní P. Buzkové, pan starosta Mráz je pro galerii prostředníkem velmi dobré spolupráce s městem Klatovy, dr. Petrus nám poskytl materiál pro sochařské sympozium atd.).

Vědecká rada

Prof. Stanislav Kolíbal, Národní galerie Praha

Miloslav Moucha, malíř

PhDr. Roman Musil, historik umění, Ministerstvo kultury Praha

Dr. Zdeněk Primus, historik umění

Mgr. Václav Malina, malíř, ředitel Galerie města Plzně

Vědecká rada je složená z významných historiků umění a umělců. Ředitel s ní konzultuje obecné záměry koncepčního charakteru a spolu s nákupní komisí i některé závažnější otázky, týkající se sbírkotvorné činnosti. Vědecká rada se sešla zatím jednou, kromě toho galerie několikrát využila pomoci jednotlivých osobností (např. prof. Kolíbal nám pomohl při koncipování stálé expozice, V. Malina zase při pořádání kulturních akcí).

Majetek ve správě galerie

Nemovitý majetek

Galerie spravovala majetek jednak ve vlastnictví České republiky (hrad a zámek, vila a pokladna na Klenové, Galerie U Bílého jednorozce v Klatovech), jednak majetek na Klenové, odkázaný paní Vilmou Vrbovou – Kotrbovou přímo galerii (sýpka, kaple, statek, pozemky). Po přechodu galerie pod nového zřizovatele byl tento majetek darovací smlouvou ze dne 4. 12. 2001 převeden na Plzeňský kraj, takže nyní má již veškerý majetek ve správě galerie jednoho vlastníka. U některých budov a pozemků (viz dále) galerie vlastní pouze ideální polovinu. Ve shodě se zřizovatelem bychom v roce 2002 rádi výměnami sjednotili majetek tak, aby ze dvou lesů zůstala galerii pouze obora, bezprostředně obklopující hrad, a za ornou půdu získala statek v těsném sousedství galerijního areálu, kam by se v budoucnosti měly přesunout některé provozy (depozitář, dílny, garáže), které dosud zabírají místo na hradě.

Budovy

Klenová: Hrad a zámek (č.p. 1), vila (č.p.2), sýpka, pokladna (č.p. 33), budovy bývalého statku (č.p. 3), kaple sv. Felixe

Klatovy: Dům č. 149/1 na náměstí Míru (Galerie U Bílého jednorozce)

V případě sýpky, budovy statku a kaple sv. Felixe má galerie ve správě ideální jednu polovinu objektů. Druhá polovina se v prvních dvou případech nachází ve vlastnictví JZD Janovice, v případě třetím patří obci Klenová. Čtvrtina domu č. 149/1 byla vydána v restituci a je z ní placeno nájemné, část domu (barokní lékárna) bezplatně užívá Okresní muzeum. Právní úprava vztahu s muzeem nebyla dosud jednoznačně stanovena, což s sebou přinášelo nejasnosti zejména v údržbě a opravách. Během roku 2001 se přes veškerou snahu galerie nepodařilo smlouvu realizovat, nyní se však konečně nachází ve stavu před podepsáním. Budovy představují k 31.12.2001 účetní hodnotu 11.231 tis. Kč.

Pozemky

Z velké většiny byly získány v restituci jako odkaz paní Vilmy Vrbové-Kotrbové, zahrnují několik desítek parcelních čísel a k 31.12.2001 představují účetní hodnotu 6.965 tis. Kč. Pozemky a lesy, získané v restituci, opět vlastníme pouze z jedné poloviny. Druhá polovina se nachází ve vlastnictvích JZD Janovice, Okresního úřadu v Klatovech, Obecního úřadu na Klenové a Lesů České republiky.

Movitý majetek (mimo sbírkových předmětů)

Samostatné movité věci a jejich soubory	3.584 tis. Kč
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	902 tis. Kč
Umělecká díla a předměty nesbírkového charakteru	280 tis. Kč

Poslední položka zahrnuje předměty, které byly vyřazeny ze sbírek, respektive do sbírek nezařazeny (viz kapitola o sbírkové činnosti), a to zejména díla podřadné kvality, předvedená do galerie z celnice v Železně Rudě.

Účetní hodnota majetku je stanovena k 31. prosinci 2001.

Opravy a investice do nemovitého majetku

Současný stav budov s výhledem do dalších let

Rozsáhlý majetek se v okamžiku, kdy jej galerie přebírala do své zprávy, nenacházel v ideálním stavu a některé objekty vyžadovaly akutní zásah. Během posledních deseti let se podařilo získat prostředky hned z několika programů, vypsanych ministerstvem kultury na záchranu architektonického dědictví.

Dosud proběhla zásadní oprava zámku, který by v nejbližších dvaceti letech neměl vyžadovat zásadnější investici. Hradní ruina byla postupně konzervována a z dotace, kterou galerie bude čerpat ještě v roce 2002, by měla proběhnout drtivá většina prací. Již dnes je ale zjevné, že se nepodaří např. dokončit renovaci kaple nad druhou bránou, kde se předpokládá oprava v hodnotě cca 1 mil. Kč. Hrad dále vyžaduje každým rokem akutní drobné opravy (doplnění vypadlého zdiva, průběžná sanace vlhkých částí), které mohou předcházet větším sesuvům zdiva, jež se zde pravidelně objevovaly. Nicméně lze předpokládat, že již provedené konzervační práce by jim měly na několik dalších let zabránit. Sýpka byla v minulých letech upravena na galerijní prostor, který nyní splňuje všechny bezpečnostní požadavky. V roce 2002 by měla proběhnout sanace, která by snížila vlhkost v přízemním podlaží. V nejbližší budoucnosti (snad 2003) však bude vyžadovat větší investiční prostředky oprava fasády. Budova pokladny je replikou starší budovy a v blízké budoucnosti by neměla vyžadovat investice.

V současné době je nejproblematictější částí areálu vila (č.p. 2, původně Vila Paula, poté Vila manželů Kotrbových). Na konci minulého století ji vybuodoval Felix Heintschel z Heineggů jako obytný dům. V sedmdesátých letech byla v části prostor umístěna galerie, nicméně stále se tu nacházely dva byty. Na počátku roku 2001 bylo rozhodnuto o změně funkce z výstavní síně na prostor pro ubytování umělců a hostů galerie, v přízemí vznikne grafická dílna. Důvody pro změnu funkce byly následující: Po renovaci přízemí zámku (2001) a dokončení rekonstrukce purkrabství a hranolové věže se výstavní plochy na Klenové několikanásobně zvětší. Naopak naléhavě chybí prostory pro ubytování hostů (tzv. hostinský pokoj byl kdysi zrušen) i umělců, kteří na Klenovou jezdí na symposia. Pro nově založené symposium grafiky musí být zřízena grafická dílna, která najde místo v přízemí objektu. Posledním důvodem pro změnu funkce byla nevhodnost domu, který byl stavěn jako typická obytná budova s několika malými pokoji a velkými okny, mezi nimiž jsou jen malé plochy pro umístění uměleckých děl. Proto se hodil víceméně jen pro vystavování prací na papíře. Ale právě ty neúměrně trpěly zvýšenou vlhkostí zejména v přízemí, které je zapuštěno do svahu, takže galerie v jednom případě dokonce musela nechat zapůjčené práce restaurovat, neboť je během výstavy napadla plíseň! Změna funkce vily je doprovázena celkovou rekonstrukcí domu, který se nachází ve velice špatném stavu kromě střechy, která je nová, neboť zde v první polovině devadesátých let vyhořela půda. Po odkrytí podlahy v prvním patře se ve stropní konstrukci objevila dřevomorka, mykologická zkouška konstatovala jeden z nejnebezpečnějších druhů této dřevokazné houby. V druhém podlaží praská vestavěné jádro bytu, nejen kvůli sedání celého domu, ale i díky shnilému stropu v sousedních místnostech, kde se dřív vystavovalo, a na kterých je jádro zčásti posazeno. Celý stav je možno hodnotit jako havarijní, neboť hrozí propadnutí některé z podlah. Mezi další problémy patří extrémní vlhkost v přízemním podlaží, která stále stoupá výš. Praskliny v obvodovém zdivu by snad neměly znamenat zásadní statické problémy (měření bude ještě provedeno), ale pohyb domu způsobil popraskání vestavěných příček v bytě v horním podlaží. V přízemním podlaží je extrémní vlhkost, která postupně stoupá výš. Rekonstrukce by proto měla zahrnovat tyto kroky: sanaci celého domu (2001), rekonstrukci vnitřku (2001), opravu fasády a okolí (2002). Záměrem je dům upravit do té podoby, v jaké se nacházel při svém vzniku, tj. odstraní se

pozdější přídatky (nevhodně proražené okno, okno v přízemí, předělané na dveře, dnes zaslepené), historická dispozice zůstane zachována. Bude též změněn způsob vytápění, kdy neúnosně drahé přímotopy nahradí ústřední topení s kotlem na dřevoplyn. Otop si galerie bude zajišťovat vlastními silami ze svého lesa, takže provoz domu by se měl zásadním způsobem zlevnit.

Rozsáhlý komplex statku je od začátku devadesátých let opuštěn. Předtím jej vlastnilo JZD v Janovicích nad Úhlavou. Statek pochází z 19. století, jak o tom svědčí tabulka na jedné budově se jménem stavebníka Felixe Heintschela z Heinegg. Jádrem bude pravděpodobně středověké. Některé budovy jsou samy o sobě velice kvalitní se zachovanými detaily, vysokou hodnotu má však především urbanistický celek, neboť historicky tvořil přirozené hospodářské zázemí zámku, zároveň je nedílnou součástí panoramatu Klenové z hlavního pohledu od východu. Protože se nachází v těsném sousedství památky, navštěvované mnoha zahraničními návštěvníky, nedělá galerii jeho neutěšený stav příliš dobrou vizitku. Blízkost areálu však nabízí možnost využít tento majetek pro potřeby galerie. Galerie si proto nechala v roce 2001 zpracovat studii proveditelnosti revitalizace statku, kterou finančně podpořila Evropská unie z programu Phare CBC. Na základě výběrového řízení studii zpracoval arch. Libor Culka. Studie v první řadě popisuje stávající stav objektů a sítí. U většiny objektů dále doporučuje rekonstrukci stávajícího stavu na budoucí funkci, k demolici navrhuje pouze dvě drobné stavby. Do horní části umísťuje garáže, byt správce a depozitáře, ve spodní navrhuje vybudovat novostavbu ubytovny, učební prostory a sochařské ateliéry. Finanční náročnost, která ze studie vyplynula, nás přiměla redukovat část původních záměrů tak, aby měly realistický rozměr. Studie je cenným východiskem pro další postup, z něhož se může dospět ke konkrétním investičním záměrům. To platí zejména o první fázi revitalizace, jež se skládá ze stavby ubytovny a vybudování sítí a měla by být návratnou investicí. S touto fází bychom rádi započali co nejdříve. V roce 2002 by měla být hotová projektová dokumentace. Vše závisí na úspěšnosti fundraisingu a ochotě zřizovatele (a tedy i majitele), jímž je Plzeňský kraj, investovat do tohoto záměru finanční prostředky.

Dům 149/1 na klatovském náměstí Míru slouží výstavní činnosti již delší dobu. Před rokem 1989 zde Okresní muzeum zřídilo expozici dělnického hnutí, poté zde vznikla Galerie U Bílého jednorozce, nazvaná podle barokní lékárny, jež se nachází v části objektu. V průběhu devadesátých let byla budova postupně přizpůsobována galerijním účelům. Upravilo se podzemí, kde vznikly zajímavé alternativní prostory, v roce 1999 byly koberce v prvním patře nahrazeny parketovou podlahou (v lednu 2002 byla vybudována i v patře druhém, kam bylo zároveň přeneseno galerijní osvětlení z vily na Klenové). V roce 2001 zde proběhly minimální úpravy, pouze se po konzultaci s architektem „vyčistil“ vstupní vestibul, kde byly odstraněny pseudoumělecké prvky. Výhledově galerie počítá s úpravou mázhauzu, kde zůstaly neestetické, ničemu nesloužící kamenné prvky, nejspíš spojené s úpravou stavby pro zmíněnou muzejní instalaci. Dále se nabízí využít dosud nepoužívaný dvorek pro instalaci nákladního výtahu, který by galerii zpřístupnil i pro vozíčkáře a ulehčil transport exponátů.

Opravy a investice stavebního charakteru

Rekonstrukce byly hrazeny jak z vlastních prostředků galerie z fondu investic v hodnotě 1.436 tis. Kč, tak z investiční dotace Ministerstva kultury ČR ve výši 4.422 tis. Kč. Provozní prostředky na opravy a údržbu představovaly 200 tis. Kč.

Od roku 2000 galerie využívá služeb Stavební, inženýrské a projekční kanceláře - ing. Josef Fuk z Prahy, která smluvně zajišťuje veškeré práce spojené s dozorem projekční a stavební činnosti. Poprvé v devadesátých letech galerie spolupracuje s odborníkem s bohatou zkušeností a bohatě se jí vyplatí náklady, které jsou s touto službou spojeny. O tom svědčí i případ, kdy za zakázku, zadanou ještě předchozím vedením galerie a dokončenou v roce 2001, byla po novém posouzení odvedených prací (proměření zdiva v terénu, včetně odkopání

podzemní části, překontrolování jednotlivých položek) cena snížena o neuvěřitelných 417 466 Kč, což činilo 35, 5 % z částky, kterou stavební firma původně fakturovala.

Záchranné práce v exteriéru hradu a zámku

Galerie v roce 2001 iniciovala vytvoření týmu spolupracovníků, skládající se s odborníka na historickou architekturu ing. Jana Vinaře (firma Murus) a architektů Pavla Kolíbal a Libora Culky (posledně jmenovaný je specialista na zahradní architekturu). K pravidelným konzultacím byl také přizván autor stavebně historického průzkumu a první architektonické koncepce záchrany Klenové Doc. František Kašička z fakulty architektury ČVUT, který pro neshody s předchozím vedením galerie tehdy přerušil s galerií spolupráci. Na základě požadavku ministerstva kultury bylo provedeno jedno výběrové řízení na celý investiční záměr. V něm zvítězila firma Pegisan. V roce 2001 byly provedeny tyto práce: Statické zajištění vnějších a vnitřních hradeb (práce na několika místech vnitřního hradu, mj. zahrnující novou střechu tzv. husitské kaple, obnovu kleneb zborceného sklepení východního paláce, zajištění některých problematických míst, kde se uvolnilo zdivo, práce na severním parkánu, kde byla při odkryvu zeminy nalezena další bašta)

Oprava opěrné zdi jižního průčelí zámku Klenová (dokončení rozpracované stavby, jejíž první část byla bez projektu a se závažnými chybami realizována jinou stavební firmou; projekt nově zpracoval Ing. J. Vinař)

Úprava jižní zahrady (fáze projektové přípravy, zpracoval ing. arch. L.Culka)

Statické zajištění a stavební úpravy hranolové věže (fáze projektové přípravy, zpracoval Ing. arch. L. Culka, Ing. arch. P. Kolíbal, Ing. J. Vinař)

Rekonstrukce druhé brány (sanace a statické zajištění klenby projekčně zpracoval ing. J. Vinař)

Archeologický průzkum, související se stavebními pracemi (Státní ústav památkové péče v Plzni, dr. Kamenická)

Rekonstrukce zámecké restaurace

Problémy se zámeckou restaurací se táhly mnoho let zpět. Nevyhovující provozní zázemí, které dovolovalo pouze omezenou kapacitu, a nevkusné zařízení dělaly z tohoto provozu prakticky nevýdělečnou záležitost. Zmíněné nedostatky neumožňovaly, aby se na Klenové konaly svatební hostiny, byť se zámek Klenová stal vyhledávaným místem svatebních obřadů. Poloha na malé vesnici, kdy se většina návštěvníků restaurace rekrutuje pouze z návštěvníků hradu, odrazovala nájemce, kteří zde nevydrželi více než jednu sezónu, logicky odmítali cokoli investovat a dodržovat základní servis pro návštěvníky hradu v obdobích mimo hlavní turistickou sezónu (celý duben a říjen, všední dny květen, září). Galerie přitom stravovací zařízení naléhavě potřebuje zejména pro účastníky symposií, kteří na Klenové tráví celý den (ve vesnici není ani obchod), pro zamýšlené rezidenční centrum i pro samotné turisty, kteří na památce očekávají alespoň základní občerstvení.

V této situaci se galerie rozhodla rekonstruovat restauraci z vlastních investičních prostředků a tuto investici zhodnotit následným pronájmem. Rekonstrukce respektovala mimořádné kvality prostoru – nejstarší části zámku z doby ještě před novogotickou stavbou. Dalším kritériem renovace byla snaha využít co nejvíce z již existujícího zařízení z minulého provozu. Např. interiérový nábytek, který na první pohled vzbuzuje dojem originálního a působivého designu, byl pracovníky galerie přeřezán z nevkusného nábytku ve stylu sedmdesátých let. Podobným způsobem byly upraveny i stoly.

Interiéry navrhl designér Lubomír Čermák, grafiku Petr Hruza. Součástí nového stylu bylo i nové jméno - Harantova zámecká restaurace, inspirované zdejším slavným rodákem Kryštofem Harantem z Polžic a Bezdruzic. Jako symbol restaurace byl zvolen půvabný reliéfní portrét Kryštofa Haranta v naivistickém duchu, vytvořený klatovským kameníkem a

insitním sochařem Václavem Rubášem (1909 - 1996). V rámci rekonstrukce byl mj. obnoven nikdy nefungující krb, který nejen že kompletně zajistí vytápění celého prostoru, ale dokáže vyvolat i jedinečnou atmosféru.

Galerie začala prostory zámecké restaurace využívat pro svůj doprovodný kulturně-vzdělávací program, v duchu osobnosti Kryštofa Haranta, autora slavného cestopisu, věnovaný všem milovníkům cizích zemí. Zahrnoval jak minivýstavy fotografií (H. Rysová, Skotsko), tak i cyklus besed Podzim cestovatelů (Jan Burian - Island, Václav Koubek - Indie, Pavla Jazairiová, Jiří Hůla – Egypt).

Investice do vybavení výstavních prostorů

Již v roce 2000 se objevil akutní problém v nedostatečném řešení systému požární ochrany ve výstavním objektu sýpky na Klenové, kde hrozilo ze strany orgánů veřejné správy až uzavření objektu. Bylo nutno přijít s komplexním řešením, zahrnujícím protipožární stěnu ve čtvrtém podlaží, protipožární nátěry a vybudování elektronické protipožární stanice (EPS), které se zčásti realizovalo i v roce 2001. Na vybudování EPS v hodnotě 137 tis. Kč galerie obdržela mimořádnou investiční dotaci z ministerstva kultury ve výši 100 000 Kč.

Dokončení renovace historického přízemí zámku bylo spojeno s instalací galerijního osvětlení. Bohatá dekorace interiérů byla pro architekty velkým problémem, neboť nedávala prostor pro instalaci osvětlovacích lišt. Nakonec se jim však podařilo přijít s uspokojujícím řešením a moderní osvětlovací prvky téměř neruší estetický dojem z historických interiérů. Osvětlení se zároveň realizovalo i v prvním patře, kde byl celá devadesátá léta naprosto nevyhovující, negalerijní typ světelných těl. Protože však galerie nedostala přislíbenou investiční dotaci, z níž chtěla celou akci financovat, musela použít vlastní investiční prostředky ve výši 483 000 Kč. Instalací osvětlení na Klenové vznikly špičkové výstavní prostory nejmodernějších parametrů.

Sbírky

Charakter sbírek

Sbírky Galerie Klatovy / Klenová se dají rámcově rozdělit na dvě části. První z nich je historický fond zámku Klenová, druhou sbírka umělecká, která je pro potřeby evidence tradičně rozdělena na sbírku plastiky, obrazů a kresby. Uměleckou sbírku galerie buduje od svého vzniku v roce 1963. Protože vznikla na zelené louce a dlouho působila pouze na okresní úrovni, její sbírkový program se omezil na dostupná díla, tedy zejména na české umění po druhé světové válce. Jen ojediněle se do sbírek dostávaly práce starší. Bohužel na rozdíl od mnoha jiných galerií tu nebyla osobnost, která by se orientovala v moderním umění a sbírku nějakým způsobem vyprofilovala. Velká část nákupů byla proto poplatná předchozí době, takže depozitář galerie je dnes zahlcen průměrnými a podprůměrnými díly, které bychom rádi v budoucnosti ze sbírek standardním způsobem vyřadili. Přesto se i v té době podařilo získat některá výjimečná díla českého umění (M. Pirner, M. Švabinský, V. Hejna, J. John, J. Bauch atd.). Cenným ziskem byl dar několika desítek obrazů V. Vrbové – Kotrbové. Na konci 80. let se podařilo realizovat v rámci českého umění ojedinělý nákup, jehož prostřednictvím se do sbírky galerie dostala skvělá kolekce špičkových autorů tehdy střední generace (J. Sopko, I. Ouhel, P. Pavlík, F. Hodonský, M. Rittstein, V. Novák ad.). Po roce 1989 se nákupní politika změnila. Z počátku sice bylo vyloučeno nakupovat, ale po finanční stabilizaci galerie v roce 1994 byla její sbírka každoročně obohacována přírůstků v hodnotě přes 1 mil. Kč, což alespoň částečně zacelilo mezery, které galerie má z minulého období. Pokud však dnes chceme budovat systematickou sbírku, je vyloučeno jít před rok 1940, neboť klasická moderna dnes dosahuje závratných cen. Koncepce sbírkové činnosti by se měla soustředit na budování uceleného souboru českého poválečného umění s akcenty, které jí v některých oblastech dovolí jít hlouběji. Tradičně se v galerii klade důraz na sochařskou tvorbu, také s ohledem na budování sochařského parku ve volné přírodě. Jedním z profilů sbírky jsou exiloví umělci, kterým se galerie programově věnuje ve své výstavní práci a velká kolekce této tvorby byla zakoupena v roce 1994. Systematicky jsou též získávány práce nejvýznamnějších autorů Plzeňského kraje (M. Maur, V. Malina, L. Sýkora). V souvislosti se sympoziem linorytu a kvalitními staršími akvizicemi jsme se rozhodli vybudovat zde přehlednou sbírku, zaměřenou na tuto techniku. Jako jedna z mála galerií také pravidelně nakupujeme slovenské umění. V roce 2002 si galerie jako jeden z úkolů v této oblasti stanovila napsání podrobného sbírkového programu, který by měl jasně udat, co galerie sbírá a co ne. Tento program by měl být závazným podkladem pro aktivní práci se sbírkami ve smyslu zákona o ochraně sbírek muzejní povahy a na jeho základě by se měly posuzovat nejen nové akvizice, ale i vyřazování přebytečných předmětů ze sbírky.

Přírůstky a odpisy v roce 2001

Zasedání nákupní komise proběhlo dne 26. 1. 2001 za účasti čtyř ze sedmi členů. Komise jednala poprvé podle nově vypracovaného jednacího řádu. Členové komise vzali na vědomí, že galerie odstoupila od nákupu prací B. Munariho, kde byly minulé komisi i bývalému vedení galerie zatajeny některé důležité skutečnosti a celý nákup vykazoval znaky podvodu. Komise též vzala na vědomí nesouhlas galerie se zařazením do sbírek předraženého díla J. Husárikové, které bylo zakoupeno minulým vedením galerie přes nesouhlas odborných pracovníků a svou kvalitou neodpovídá standardu galerie.

Komise pod vedením Z. Sedláčka rozhodovala o nákupu 30 samostatných prací, 1 cyklu koláží a 3 grafických alb. Ve 26 případech komise rozhodla o zakoupení za navrhanou cenu. V 6 případech doporučila cenu snížit. V jednom případě nákup nedoporučila.

V posledním případě, kdy měla za úkol vybrat ze dvou děl jednoho autora, navrhla zvážit též

zakoupení druhého díla v následujícím roce. Galerie se ve všech případech řídila doporučením nákupní komise, ve dvou případech prodejce snížení ceny neakceptoval a díla zakoupena nebyla. Celkem se tedy zakoupilo 26 samostatných prací a 4 soubory.

Komise také posuzovala odpisy dvou prací ze sbírek, v obou případech vyřazení schválila. Kompletní zápis z jednání nákupní komise je k dispozici na webových stránkách Galerie Klatovy / Klenová.

11. dubna se komise sešla podruhé, aby rozhodla o vyřazení některých děl ze sbírek, respektive o jejich převedení do sbírek Památkové ústavu. 16 prací, získaných převodem z celnice v Železné Rudě, komise doporučila vyřadit ze sbírek s tím, že se jedná o nekvalitní práce. Devatenáct historických obrazů, které byly v devadesátých nalezeny na Klenové, aniž by byly součástí zdejšího historického fondu, a 10 obrazů ze svozu ze zámku Otín z padesátých let doporučila převést do majetku SÚPP v Plzni, který o ně projevil zájem. Spolu s těmito obrazy byla do SÚPP v Plzni převedena i část ze souboru mobiliáře, a to předměty, které galerie z prostorových důvodů nebude moci nyní, ani v budoucnosti vystavit ve svých expozicích a které nelze uchovávat v prostorách galerie Klatovy / Klenová. Galerie nemá vhodný depozitář pro uchovávání nábytku a ve stávajícím provizorním depozitáři (přízemí sýpky) předměty neúměrně trpěly vlhkostí. Většina z těchto předmětů navíc vyžadovala restaurátorský zásah, na který galerie neměla finanční prostředky. Zmíněný převod schválila i vědecká rada galerie na svém zasedání 12. 6. 2001. Rozhodnutím ředitele byly tyto předměty vyřazeny ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová a smlouvou se Státním ústavem památkové péče v Plzni následně převedeny do jeho sbírek. Všechny tyto kroky byly schváleny tehdejším zřizovatelem, ministerstvem kultury. K 1. červenci 2001 bylo dvacet sedm děl, která byla vyřazena ze sbírek, respektive zatím nebyla evidována vůbec, zařazeno do seznamu dlouhodobého hmotného majetku organizace.

Evidence a inventarizace

Všechny přírůstky a odpisy z roku 2001 byly řádně zaevidovány, a sice do přírůstkové a inventární knihy a na inventární karty. Průběžně se snažíme revidovat i starší chybné údaje na inventárních kartách, neboť v letech, kdy v galerii nebyly odborné síly, se na nich často objevují elementární chyby v datech apod.

Některé předměty, které ve sbírce již několik let chybí, nejsou důsledně a podle všech pravidel odepsány, jak na to též upozornila kontrola z odboru kultury Plzeňského kraje ze dne 7. 11. Tento nedostatek by měl být odstraněn při nejbližším zasedání nákupní komise. V počítačové evidenci DEMUS jsou zpracovávány pouze umělecké sbírky, nikoliv historický fond. Zatím obsahuje 1748 záznamů a je dovedena do roku 1997. V průběhu roku 2002 bude zpracována i zbývající část.

Před přechodem pod nového zřizovatele, Plzeňský kraj, došlo k zapsání sbírek Galerie Klatovy / Klenová do Centrální evidence sbírek. Sbíрка Galerie Klatovy / Klenová je rozdělena do čtyř podsbírek (historický fond, obrazy, plastiky, kresby).

Inventarizace všech sbírek probíhá každé dva roky a uskutečnila se právě v roce 2001.

Restaurování

V roce 2001 postupovalo systematické restaurování zámeckého mobiliáře v hodnotě 234 tis. Kč. Pod supervizí SÚPP v Plzni jej provádí restaurátor pan Zdeněk Hlavsa ze Štáhlav. Průběžně jsme též restaurovali umělecká díla. Spolupracujeme se dvěma restaurátory: akad. malířem Pavlem Kobylkou z Prahy, který pro galerii restauruje obrazy, a doc. Petrem Sieglem, vedoucím restaurátorského ateliéru na AVU, který pro nás zajišťuje restaurování soch.

Kvůli vystavení v nově otevřené stálé expozici musely být restaurovány některé rámy. Zejména se uskutečnila obnova původního stavu ráků u části obrazů Vilmy Vrbové – Kotrbové, autorkou ručně kolorovaných podle barevného vyznění motivu, neboť rámy celého

souboru obrazů byl před několika lety přetřeny balakrylem. Restaurování provedla studentka AVU Alena Anderlová.

Depozitáře

Galerie disponuje dvěma depozitáři. Ve sklepních prostorách zámku se nachází depozitář obrazů a drobné plastiky, v přízemí purkrabství je depozitář soch. Některá díla extrémní velikosti, u nichž tak nehrozí akutní nebezpečí krádeže, musíme deponovat i mimo depozitáře ve statku nebo v přízemí sýpky, což samozřejmě není ideální stav.

Stav depozitářů je již delší čas nevyhovující, jak zjistila též kontrola, provedená odborem kultury Plzeňského kraje ze dne 7. 11. Depozitář obrazů je nevhodný zejména z prostorových hledisek, kdy s většími formáty se téměř nedá na stísněném prostoru manipulovat, což vede k potenciálnímu ohrožení. Navíc je naprosto přeplněný, takže už podvazuje akviziční činnost galerie. Obrazy se navzájem opírají, což je zcela nevhodný způsob uložení, neboť při vyjmutí jednoho se musí přeskládat celá řada, hrozí průnik rámu do sousedního plátna atd. Klenuté stropy nedovolují žádné dílčí řešení v zakoupení modernějšího vybavení.

Depozitář na purkrabství má extrémní, téměř stoprocentní vlhkost, neboť je zapuštěn pod úroveň terénu, a sanace, kterou realizovalo předchozí vedení galerie, nebyla provedena kvalitně. Přestože jsou zde umístěny sochy, které nejsou na vlhkost tak náchylné jako obrazy, dlouhodobě jim tento stav také vadí.

Řešení problému depozitáře vidíme v urychleném vybudování depozitáře nového v prostoru statku, jak to navrhuje studie revitalizace statku, provedená v roce 2001.

Stálé expozice, výstavy, sympozia

Stálé expozice

Zámek Klenová

Na jaře byla instalací galerijního osvětlení definitivně dokončena renovace historických interiérů v přízemí zámku. Zde byla instalována stálá expozice, skládající se z těchto složek:

- a) historický nábytek, pocházející ze zámku Klenová, převážně z 19. století
- b) české umění z galerijních sbírek z let 1900 - 1960
- c) dílo Vilmy Vrbové – Kotrbové

Autory expozice jsou Marcel Fišer a Stanislav Kolíbal. Slavnostní otevření, spojené s koncertem barokní hudby, se uskutečnilo 12. května. Zúčastnila se ho paní Petra Buzková, místopředsedkyně parlamentu České republiky, a PhDr. Anna Marie Kotrbová, švagrová Vilmy Vrbové – Kotrbové, která pronesla úvodní slovo.

Během roku byla vydána malá publikace k expozici díla V. Vrbové – Kotrbové.

Nedostatky stálé expozice, které bychom rádi odstranili v roce 2002, vidíme v jednojazyčnosti popisek, výkladové a interpretační texty jsou zatím pouze u několika prací, dosud není také vydán katalog stálé expozice.

Sochařský park

Prakticky od svých počátků buduje galerie v prostoru hradu a jeho okolí sochařský park.

„Galerie v přírodě“ se před rokem 1989 dokonce stala jednou z profilových linií galerie a akcent na sochařskou sbírku přetrval z té doby až dodnes. Je však pravdou, že většina plastik, vystavených v prostoru hradu, byla velice špatné kvality, často od výtvarníků přímo zosobňujících pokleslost tehdejšího umění, jako byli Sopr, Hána, Simota či Kryštůfek. Navíc sochy byly velice špatně nainstalovány, bez jakékoliv vazby k prostředí. I proto se odstranění této kolekce z areálu hradu na začátku devadesátých let stalo téměř symbolickým aktem.

Přesto myšlenka sochařského parku nezapadla už proto, že k tomu má Klenová ideální podmínky. Při výběru a umístění plastických děl však chceme postupovat velice obezřetně, aby venkovský areál nebyl uměním zahlcen, nýbrž citlivě dotvořen. Sochařský park ve volné přírodě na Klenové dosud čítá pět velkých soch (2x J. Róna, V. Vingler, Z. Palcr, J. Seifert). V roce 2001 nebyl nijak upravován, na rok 2002 se připravuje jeho podstatné rozšíření v souvislosti s parkovými úpravami jižní zahrady.

Výstavy

Celkem galerie uspořádala 21 výstav monografických a 4 skupinové.

Zámek Klenová

22. dubna - 17. června, Vlasta Prachatická, Portréty

24. června - 1. září, Jenny Hladíková, Jan Hladík, Tapiserie, grafiky

7. září - 31. října, Pavel Nešleha, Sedimenty paměti

Sýpka Klenová

25. května – 24. června, výstava z 3. mezinárodního sympozia v přírodě – Doteky (pracovní setkání pedagogů a studentů vysokých výtvarných škol)

30. června – 26. srpna

1. patro, Richard Wiesner, Mise S 15

2. patro, Lucie Mlynářová, Optikální kontakty

2. září. - 31. října, Jiří Hůla, Sedm je málo

Galerie U Bílého jednorožce v Klatovech

26. listopadu - 21. ledna, Portrét roku 2000

27. ledna – 25. března

přízemí, Leny Aardse, Prostor a humanita

1. patro, Tomáš Císařovský, Nejisté vyhlídky

2. patro, Ivana Lomová, Erika Bornová, Pod dekou

1. dubna - 27. května

podzemí, Vojmír Vokolek

přízemí, Karel Cudlín, Fotografie

1. patro, Viktor Karlík

2. patro, Michal Blažek, Sochy

3. června - 22. července, Zdenek Rykr 1900 - 1940

2. srpna - 30. září, Etnické doteky

podzemí, 1. patro, Otto Placht, Amazeon

2. patro, Roman Kameš, Hory a deště

přízemí, Oči sněhu - Malby dětí z Himalájí

6. října – 2. prosince

Jiří Ladocha, Nová alchymie, 2. patro

Jakub Kalousek, Demyelizovaná mementa, 1. patro

Marie Bürchler Suchánková, Palety vlasti, přízemí, podzemí

9. prosince - 13. ledna

Hana Rysová, Izrael

Jan Vičar, Mezi válci II

Procházka po krajině, Krajina a příroda v českém umění 2. pol. 20. století ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová

Výstavy mimo galerii

Spolupráce na výstavě Poslové nebes, Muzeum Šumavy, Kašperské Hory (zastoupení moderních autorů - Sobotka, Karlík, Piekara)

Výstava grafiky Pavla Piekara – společenská místnost Eurocampu Běšiny (produkce a zajištění výstavy, recipročně nabídnuta možnost propagace hradu a zámku Klenová v prostoru Eurocampu)

Trvalá výzdoba pobočky České pojišťovny v Klatovech díly ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová (recipročně nabídnuta sponzorská podpora v roce 2002)

říjen – listopad, Galerie města Plzně, Procházka po krajině, Krajina a příroda v českém umění 2. pol. 20. století ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová (kurátor Marcel Fišer; během výstavy proběhla komentovaná prohlídka pro studenty Střední umělecké školy v Plzni)

Zápůjčky prací z galerijních sbírek na výstavy

Aktuální nekonečno (S.Kolíbal), Galerie Hlavního města Prahy, 29.9. 2000 – leden 2001
Melancholie (T.Lahoda), Moravská galerie v Brně – Místodržitelský palác, Pražákův palác, 14.12.2000 – 25.3.2001
Něžné inspirace – Žena v českém výtvarném umění 20. stol. (16 soch a obrazů), Muzeum Šumavy Kašperské Hory, prosinec 2000 – leden 2001
Rudolf Sikora, Centrum kultury a vzdělávání Moravská Ostrava, 27.7.2001-28.1.2002
Bohumil Zemánek, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, 30.3.-18.10
Vladivoj Kotyza, Západočeská galerie v Plzni, únor - červen
Rudolf Dzurko, Muzeum romské kultury Brno, květen - září
Adriena Šimotová, Národní galerie v Praze, Istitut Francais de Prague,
Kunstsammlungen des Bistums Diözesanmuseum Regensburg, září – prosinec 2001

Sympozia

Doteky, 3. mezinárodní sympozium v přírodě, Pracovní setkání pedagogů a studentů vysokých výtvarných škol

15. – 25. května, výstava 25. května – 24. června (sýpka Klenová)

Akce je pořádána ve spolupráci s Vysokou školou umělecko-průmyslovou v Praze

kurátoři: Helena Hrdličková, Adéla Matasová (VŠUP Praha)

účastníci sympozia:

Kunstakademie Düsseldorf, SRN, prof. Magdalena Jetelová, Christoph Zeidler, Kai Müller Hochschule für Gestaltung und Kunst Luzern, Švýcarsko, prof. Hans-Peter von Ah, Claudia Bucher, Maya Pfeifer

The University of New Mexico, Department of Art & Art History, Albuquerque, USA prof. William Gilbert, Monika Bittman, Sasha Custer

Parsons School of Design, New York, USA, prof. Andrew Topolski, Michael Tunkey, Peter Mayr

Fakulta užitných umění TU Košice, SR, prof. Juraj Bartusz, Ludmila Valenčíková, Mikuláš Podprocký

AVU Praha, prof. Miloš Šejn, Silvia Siminiatti, Jan Steinum

VŠUP Praha, prof. Vladimír Kopecký, Kateřina Krausová, Martina Melecká as. Jaroslav Fišer, Magda Šlezarová, Ondřej Přibyl, prof. Adéla Matasová, Martin Odehnal, Tereza Severová

1. mezinárodní sympozium linorytu na Klenové

8. - 15. září

Akce byla pořádána ve spolupráci s občanským sdružením Via artis. Akci podpořilo Ministerstvo kultury ČR a nadace Open Society Fund

Kurátoři: Radek Wohlmuth (NG Praha) a Marcel Fišer (GKK)

Účastníci: Jan Vičar, Pavel Piekar, Ladislav Sýkora, Zdenka Hušková (vše ČR), Zora Stančič (Slovinsko), Lianne de Lepper (Holandsko) a Krzysztof Molenda (Polsko).

Kromě tvůrčí práce byl součástí sympozia i jednodenní workshop pro děti z klatovské Základní umělecké školy, který vedl J. Vičar. Výstupem ze sympozia bylo grafické album, do něhož každý z účastníků přispěl jednou nebo dvěma grafikami. Jeden exemplář alba byl darován do sbírek GKK. V sobotu 15. září se na zámku Klenová uskutečnila prezentace výsledků, spojená s koncertem staré hudby, práce dětí z workshopu byly asi jeden měsíc vystaveny v zámecké restauraci.

Doprovodný program

Ve svém doprovodném programu galerie pokračuje v trendu, nastoupeném v roce 2000. Snaží se přicházet s co největší nabídkou nejrůznějších kulturních programů, týkajících se právě probíhajících výstav, výtvarného umění obecně, ale i jiných kulturních disciplín, s cílem vytvořit kolem galerie komunitu příznivců, kteří budou její aktivity pravidelně sledovat. Je potěšitelné, že věková struktura návštěvníků zahrnuje všechny věkové kategorie od studentů po seniory a dokonce se dá říci, že mladých lidí se zájmem o výtvarné umění v poslední době výrazně přibýlo. Zčásti to je dáno i velice dobrou spoluprací se školami, zejména s klatovskou Základní uměleckou školou.

Novým produktem doprovodného programu byl festival na Klenové s názvem Klenová 001. Letní kulturní program, který využívá romantické prostředí zříceniny a má na Klenové dlouhodobou tradici, jsme soustředili do čtyř odpolední, kombinujících hudbu, divadlo, literaturu a filmové projekce. Festival byl mediálně podpořen západočeskou redakcí Mladé Fronty Dnes, klatovská tiskárna Dragon Press vytiskla zdarma a ve vysoké kvalitě veškeré tiskoviny. Přes výrazně nižší počet návštěvníků, než bychom si přáli, měl festival velký ohlas a chceme v něm pokračovat i v příštím roce. Doufáme, že počet návštěvníků bude rok od roku stoupat s tím, jak se festival bude postupně zapisovat do veřejného povědomí.

Vzdělávací přednášky

Cyklus Architektura

Doc. Rostislav Švácha (Ústav dějin umění AV ČR)

16. února 2001, Architektura českého kubismu

16. března 2001, Karel Teige a meziválečná avantgarda

6. dubna 2001, Přežije Brusel ? Česká architektura 1956 - 1970

11. května 2001, Soudobé české architektonické myšlení

Zdeněk Lukeš (děkan Fakulty architektury TU v Liberci)

2. listopadu 2001, Architekti Pražského hradu aneb od Plečnika k Jiříčné

16. listopadu 2001, Architekt Jože Plečnik

4. prosince 2001, Problémy ochrany moderní architektury

Cyklus Ikonografie

Doc. PhDr. Ing. Jan Royt (Ústav dějin umění FF UK)

2. února 2001, Sbor zemských patronů - svatý Václav, blahoslavený Podiven, svatá Ludmila

2. března 2001, Poustevníci v Čechách - svatý Prokop, svatý Ivan, svatý Vintíř

4. května 2001, Andělé

Cyklus Na cestě k modernímu umění

PhDr. Jana Brabcová – Orlická (bývalá ředitelka grafické sbírky NG v Praze)

12. ledna 2001, Jan Preisler

9. února 2001, František Kupka

9. března 2001, Jan Zrzavý

20. dubna 2001, Max Švabinský

Akce k výstavám

19. ledna, Mgr. Radek Váňa, beseda k výstavě Portrét roku 2000

5. dubna, Týnská literární kavárna v Praze, uvedení publikace Viktor Karlík / Katalog za přítomnosti V. Karlíka a autorů textů (M. Fišer, P. Brázda, M. Doležal atd.)

27. dubna, Galerie U Bílého jednorožce, setkání s Viktorem Karlíkem nad jeho výstavou

18. května, Galerie U Bílého jednorožce, večer Revolver Revue u příležitosti výstavy V. Karlíka a M. Blažka (beseda s redaktory - T. Pokorná, M. Špirit, V. Karlík, autorská čtení M. Doležal, P. Placák)
16. června, zámek Klenová, O neaktuálnosti portrétu, setkání s Vlastou Prachatickou, Jiřím Šetlíkem, Stanislavem Kolíbalem a dalšími hosty
11. července, Galerie U Bílého jednorožce, M. Fišer, komentovaná prohlídka výstavy Zdenka Rykra
18. srpna, zámek Klenová, povídání s Jenny a Janem Hladíkovými nad jejich výstavou
15. září, zámek Klenová, slavnostní zakončení a prezentace výsledků 1. mezinárodního symposia linorytu na Klenové, koncert barokní hudby
31. října, zámek Klenová, beseda s Pavlem Nešlehou na závěr jeho výstavy Sedimenty paměti
30. listopadu, Galerie u Bílého jednorožce, beseda s M. Birchler Suchánkovou u příležitosti její výstavy, promítání diapozitivů jejích starších prací

Literární, hudební, filmové a vzdělávací pořady

16. ledna, galerie U Bílého jednorožce, promítání dokumentárního filmu Experimentum Crucis a beseda s hostem ze společnosti Člověk v tísni
30. ledna, Galerie U bílého jednorožce, tisková konference a setkání přátel galerie u příležitosti prezentace nových internetových stránek galerie a předání Výroční ceny Galerie Klatovy / Klenová za rok 2000
23. března, 17. 00, Galerie U bílého jednorožce, hudebně-literární pořad Vzpomínka na Františka Gellnera (L. Vinš a skupina Křečový žíly)
28. července, festival Klenová 001, hudba: PVO, Garage, Kráva, A bude hůř, autorské čtení - Filip Topol
4. srpna, festival Klenová 001, hudba: Ouzu, Sketa fotr, Čilágos, divadlo: Ochotnice z Kamy, Nejhodnější medvídci, Divadlo na tahu
11. srpna, festival Klenová 001, „Brněnská scéna“, hudba: Boo, Tara Fuki, divadlo: Poslušně hlásím, aneb Konec šejků v Čechách - Comedia dell'arte (prázdninový projekt herců brněnských divadel), Krása - Pánské pěvecké sdružení extrémního folklóru, Líšeň, autorské čtení: Marian Palla, Bohuslav Úvalský
25. srpna, festival Klenová 001, hudba: Václav Koubek, divadlo: 14.00 dílna pouličního divadla Wildwux Theater Aktion (pouliční divadlo, severní Německo): Opičí křídla, Vodotrysk (Plzeň), Tatrmani: Zachraňte vojína Kuřátka, hudba: Václav Koubek
10. října, Harantova zámecká restaurace, Jan Burian: Island (cyklus Podzim cestovatelů)
18. října, Harantova zámecká restaurace, Václav Koubek: Cesty a bezcestí (cyklus Podzim cestovatelů)
20. října, zámek Klenová, Pocta Kryštofu Harantovi z Polžic a Bezdržic (renesanční a barokní hudba – M. Karezová, přednáška o životě a díle K. Haranta - V. Viktora, četba z jeho děl – B. Hejtmánková a V. Malina, uspořádáno ve spolupráci s Klubem přátel knižní kultury při Městské knihovně v Plzni)
25. října, Harantova zámecká restaurace, Pavla Jazairiová - Jiří Hůla: Egypt Egypt (cyklus Podzim cestovatelů)

Akce pro děti a mládež

Otevřená galerie

Ve spolupráci s lektorkou Dr. Zdeňkou Dvořákovou (ZUŠ v Klatovech) jsme na podzim 2001 připravili nový vzdělávací program pro základní školy, doplňující hodiny výtvarné výchovy. Jedná se o tzv. animace, tj. vnímání uměleckých děl prostřednictvím vlastní tvorby přímo v Galerii U Bílého jednorožce před vystavenými díly. Jedna animace byla natočena na video a

představena veřejnosti v lednu 2002 v rámci slavnostního odpoledne k vyhlášení Výroční ceny. Animace podpořila nadace Open Society Fund Praha z programu Brána muzea otevřená.

Seminář

V první polovině roku 2001 probíhal seminář z dějin umění pro studenty středních škol, vedený Mgr. Marcelem Fišerem. Jeho součástí byly krátké přednášky, promítání dokumentárních filmů, besedy s umělci, seznámení s výtvarným tiskem, exkurze po klatovských památkách i na výstavy v jiných městech. Seminář se konal vždy v pátek v Galerii U bílého jednorožce. Aktivitu semináře podpořila nadace Open Society Fund Praha z programu Brána muzea otevřená.

Výtvarná soutěž k výstavě Zdenka Rykra

Součástí výstavy Z. Rykra byla i kolekce jeho návrhů obalů na čokolád pro firmu Orion z let 1920-40. V sále s obaly galerie připravila místo, kde malí návštěvníci, inspirovaní Rykrovými návrhy, mohli sami zkusit vytvořit obal imaginární čokolády. Do soutěže se dále zapojili žáci z několika základních škol, kteří po prohlídce výstavy tvořili ve třídách pod vedením učitelek. Nejlepší návrhy pak byly odměněny (ceny věnoval partner výstavy – firma Nestlé Čokoládovny, a.s.) a všechny práce vystaveny v přízemí galerie.

Workshop pro děti ze Základní umělecké školy v Klatovech v rámci mezinárodního symposia linorytu

V grafické dílně na Klenové připravil Jan Vičar, mj. dvojnásobný držitel ceny Grafika roku, jednodenní workshop pro cca 20 dětí z klatovské základní umělecké školy. Výsledky workshopu pak byly vystaveny jako dekorace zámecké restaurace.

Poznávací zájezdy

17. března, vlastivědná vycházka Kašperské Hory (kostely sv. Mikuláše, sv. Markéty, Panny Marie Sněžné), vede PhDr. V. Horpeniak (Muzeum Šumavy), uspořádáno ve spolupráci s občanským sdružením Via artis

24. března, zájezd Mnichov (Alte Pinakothek, Haus der Kunst)

14. dubna, zájezd do Prahy - prohlídka nové stálé expozice Národní galerie ve Veletržním paláci s výkladem, návštěva výstavy F. L. Wright v Obecním domě (provázek M. Fišer)

12. - 15. října, Florencie, metropole Toskánska

Publikační činnost

Publikace Galerie Klatovy / Klenová

Vydavatelské aktivity galerie mají dlouhodobě velice vysokou úroveň jak grafickým, tak i polygrafickým zpracováním. Spolupracujeme s těmi nejlepšími českými typografy - v roce 2001 to např. byli Stanislav Kolíbal, Vladimír Nárožník, Viktor Karlík, Jiří Mědílek či Michal Rydval. Galerie některé publikace vydala sama, jiné v koprodukcí s jinými galeriemi nebo se podílela finančním příspěvkem. Osvědčila se zejména dlouhodobá spolupráce s nakladatelstvím Arbor vitae. To před několika lety přišlo se zajímavým konceptem vydávání katalogů, který využívá již existující systém kooperace regionálních galerií, vstupem soukromého subjektu však nabývá nového rozměru. V případě katalogů, doprovázejících celou sérii výstav, se vždy sdruží finanční prostředky vydavatele a několika regionálních galerií. Vydavatel navíc mohl požádat o granty z programu MK, v němž se galerie, do roku 2001 zřizované MK, nemohly ucházet o podporu. Vzniká tak kapitál, který umožňuje vydat monografické katalogy v rozsahu, který si jinak mohly dovolit pouze pražské výstavní instituce se sponzorskou podporou velkých firem, jež do regionů jinak nejdou. Takto byly letos vydány monografie Jindřicha Zeithammla a Miloslava Chlupáče, před tím např. manželů Švankmajerových či Miloslava Mouchy. Pro galerie je tato spolupráce výhodná zejména tím, že jejich příspěvek odpovídá pouze takovému počtu výtisků, který jsou schopny v horizontu několika let prodat. Jejich sklady tak nejsou zahlceny zbožím, které ve svých drobných galerijních knihkupectvích mají problém udat. Naopak vydavatel má zaručen odběr podstatné části nákladu. Celý systém je však poměrně náročný na koordinaci zejména výstavní části a na tom, zda se podaří zajistit dostatečný počet partnerů, kteří by do něj vstoupili.

Portrét roku 2000

text Simona Vladíková, Radek Váňa, Helena Hrdličková

počet stran 40, počet vyobrazení 63, cena 100,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová.

Katalog rozsáhlého výstavního projektu v Galerii U Bílého jednorozce, který zaznamenal velký ohlas (celostránkové recenze v Ateliéru a Reflexu).

Vlasta Prachatická

text: Jiří Šetlík, Stanislav Kolíbal

počet stran 72, počet vyobrazení 63, cena 200,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová ve spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae.

Obsáhlý katalog na pomezí knižní monografie představuje jednu z největších osobností českého sochařství 20. století. Publikaci vynikajícím způsobem upravil Stanislav Kolíbal.

Viktor Karlík, Katalog

text: Marcel Fišer, Egon Bondy, Zbyněk Hejda, Viktor Pivovarov, Pavel Brázda, Jaromír Zemina, Miloš Doležal

počet stran 117, počet vyobrazení 60, cena 100,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová.

Katalog významné osobnosti současné střední generace, vydaný u příležitosti monografické výstavy v Galerii U Bílého jednorozce.

Michal Blažek, Sochy

text: Tomáš Pospiszyl, Antonín Kosík, Zdeněk Palcr

počet stran 54, počet vyobrazení 42, cena 50,- Kč

Vydalo nakladatelství Arbor vitae, Galerie Klatovy / Klenová se podílela redakční prací (M. Fišer) a finančním příspěvkem.

Katalog sochaře Michala Blažka (* 1955), který se po delší odmlce představil sérií výstav (mj. MaG Litomyšl, Nová síň Praha, MG Brno, Galerie U Bílého jednorožce Klatovy, SGVU Most).

Miloslav Chlupáč

text Jan Kapusta ml., Miloslav Chlupáč

počet stran 225, počet vyobrazení 82, cena 590,- Kč

Vydalo nakladatelství Arbor vitae, Galerie Klatovy / Klenová se podílela finančním příspěvkem.

Obsáhlá, reprezentativně vypravená monografie vynikající osobnosti českého umění tohoto století.

Zeithamml

text Gustav Erhardt, Zdenek Primus, Jindřich Zeithamml

počet stran 194, počet vyobrazení 124, cena 590,- Kč

Vydalo nakladatelství Arbor vitae, Galerie Klatovy / Klenová se podílela finančním příspěvkem

Monumentální monografie sochaře Jindřicha Zeithammla (*1949), docenta pražské AVU.

Hrad a zámek Klenová

text Marcel Fišer

počet stran 12, počet vyobrazení 11, cena 25,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová

Informační brožura, určená návštěvníkům hradu a zámku Klenová.

Vilma Vrbová - Kotrbová

text Marcel Fišer

počet stran 8, počet vyobrazení 8, cena 25,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová

Minikatalog, vydaný u příležitosti otevření stálé expozice na zámku Klenová.

Pavel Nešleha - Sedimenty paměti

text Petr Wittlich

počet stran 6, počet vyobrazení 5, cena 20,- Kč

Vydaly Galerie Klatovy / Klenová a Galerie výtvarného umění v Karlových Varech.

Katalogový list, vydaný pro výstavy v Karlových Varech a na zámku Klenová.

Roman Kameš - Hory a deště / Oči sněhu - malby dětí z Himaláji

text Jiří Machalický

počet stran 12, počet vyobrazení 8, cena 25,- Kč

Vydala Galerie Klatovy / Klenová.

Katalog k výstavě v Galerii U Bílého jednorožce v Klatovech.

Publikační činnost odborných pracovníků

Helena Hrdličková

Portrét roku 2000, úvodní text stejnojmenného katalogu, Galerie Klatovy / Klenová 2001

Marcel Fišer

Katalogy, katalogové listy

Viktor Karlík, Katalog, úvodní text katalogu k výstavě v Galerii U Bílého jednorožce, Galerie Klatovy / Klenová, Klenová 2001; zkrácená verze přetištěna v časopisu Ateliér

(K retrospektivní výstavě Viktora Karlíka, Ateliér, 12/2001, str. 12)

Šárka Trčková, katalogový list k výstavě v Galerii Pokorný, Prostějov, 2001, přetištěno v časopisu Ateliér (Cestou do školy, Ateliér, 13/2001, str. 4)

Václav Sika, Morfologie přírody podle Václava Siky, katalogový list k výstavě Václav Sika, Morfologie přírody, Muzeum Chodska - Galerie bratří Špillarů, Domažlice 2001

Procházka po krajině, Krajina a příroda v českém umění druhé poloviny 20. století ze sbírek Galerie Klatovy / Klenová, katalogový list, Galerie města Plzně, Plzeň 2001

Mojmír Preclík 1931 - 2001, katalogový list, Galerie města Plzně, Plzeň 2001

Hrad a zámek Klenová, text informační publikace, Galerie Klatovy / Klenová 2001

Vilma Vrbová – Kotrbová, text minikatalogu, vydaného u příležitosti otevření stálé expozice na zámku Klenová, Galerie Klatovy / Klenová 2001

Rozhovory

Výroční cena Galerie Klatovy / Klenová [s M. F. hovoří Blanka Jiráčková - Poláková], Ateliér, 5/2001, str. 3

To místo je nabito ohromným potenciálem [o Galerii Klatovy / Klenová hovoří s M.F. Tereza Pokorná], Kritická příloha Revolver revue, 19, str. 112 – 114

Může to být i v té soše [rozhovor se sochařem Mariusem Kotrbou], Revolver revue, 46, str. 131 – 148

O místech, kde vznikají sochy, se sochařem Václavem Fialou hovoří Marcel Fišer, Pěší zóna, 8/2001, str. 53-63

Recenze

Od keramiky k soše [recenze výstavy Františka Pavlase v Galerii města Plzně], Ateliér, 9/2001, str. 7

Linoryt dnes [recenze výstavy Linolschnitt heute v Bietingheim-Bissingen], Ateliér, 23/2001, str. 8

Český pupek [recenze výstavy Mariana Pally v Galerii města Plzně], Umělec, 2 / 2001, str. 84

Komunikace s veřejností

Internetová prezentace

Na začátku roku byla připravena nová internetová prezentace galerie na stránkách www.galerie-klatovy.cz. Grafický styl vytvořil Michal Rydval a pro web jej upravili Norbert Lang a Petr Kolář. Stránky jsou trojjazyčné, v angličtině a němčině jsou především informace o galerii, hradu a zámku, které není třeba aktualizovat, a informace o výstavách, kde jsou překlady (stejně jako české texty a naskenované fotografie) souběžně využity pro web a čtvrtletní program (viz dále). Základní aktualizace je tedy čtvrtletní, výjimečně doplňujeme informace i jindy. Bohužel se nám v průběhu roku několikrát stalo, že aktualizace byla provedena se zpožděním, neboť informací bylo tolik, že jsme je nestačili včas redakčně zpracovat.

Na rozdíl od jiných institucí se galerie snaží na web umístit i některé důležité dokumenty, které by mohly být pro veřejnost i novináře zajímavé (např. zápisy z nákupních komisí, výroční zprávy), takže naše stránky patří mezi českými galeriemi k nejrozsáhlejším a nejpropracovanějším.

Čtvrtletní programy

Programové skládačky na dva či tři měsíce převážně standardního formátu 1/3 A4 dnes patří k běžnému servisu velkých výstavních institucí. V České republice je kromě Národní galerie v Praze a Správy pražského hradu vydávají galerie v Olomouci, Ostravě a Brně. Galerie Klatovy / Klenová s vydáváním čtvrtletního programu začala na podzim roku 2000. Důvodem bylo především množství výstav a doprovodných akcí, o nichž bylo třeba veřejnost nějakým způsobem informovat. Program zároveň využíváme k propagaci hradu a zámku Klenová. Mezi návštěvníky se tato forma propagace setkala s velkým ohlasem a jako základní informační pramen jej využívají i novináři.

Po grafické stránce program do třetího čtvrtletí upravoval Michal Rydval, poslední vydání Petr Hruža, který mu vtiskl poněkud jiný grafický styl. Každá výstava je uvedena fotografií a stručnou charakteristikou, návštěvníci zde najdou dále základní informace o vstupném, návštěvní době, kontaktech, mapku atd.

Program v měnícím se nákladu (1000 výtisků v zimě, 2000 v hlavní sezóně) je trojjazyčný a je zdarma. V Klatovech se s ním návštěvníci setkají na mnoha místech (knihovna, kino, školy, knihkupectví), takže informaci o aktivitách galerie mohou získat i ti lidé, kteří nejsou v našem adresáři. Dále jej distribuujeme do příhraničních galerií v Německu (poštou), do kulturních institucí v Plzni a Praze a do kulturních památek a informačních center v okolí (Domažlice, Horažďovice, Přeštice, Šumava). Paradoxem zůstává, že naše letáky nemohou být k dispozici v jediném turistickém informačním centru v Klatovech, kde se za jejich rozdávání platí poplatek.

Klub

V roce 2000 proběhla celková reforma galerijního klubu. Galerie mírně zvýšila poplatky, na druhé straně nabídla mnoho nových výhod. Pro standardní kategorii klubu nabídla nejen vstup zdarma, ale i podstatné slevy na doprovodné akce (četné zájezdy, přednášky apod.).

V kategorii „mecenáš“ (1 000 Kč) nabízíme zdarma katalogy, v nichž se zájemci vrátí podstatná část klubového poplatku. Tento krok má zároveň druhotný efekt v tom, že se knihy dostanou ke svým čtenářům, aniž by galerie utrpěla nějakou reálnou ztrátu, neboť rok od roku rostoucí zásoby na skladu jsou samy o sobě alarmující. Vylosovaný člen této kategorie navíc obdrží prémii v podobě grafického listu, věnovaného jedním z umělců, kteří v galerii vystavují (letos např. Jan Vičar). V rámci klubu jsme navíc zřídili samostatnou kategorii, jejíž

jedinou výhodou je zasílání pozvánek za poplatek, která odpovídá ročnímu poštovnému. Tu jsme nabídli všem, kdo dříve byli v našem adresáři. Pokud na nabídku nereagovali, z adresáře jsme je vyřadili.. Tento krok přinesl redukci adresáře a zásadní omezení výdajů na poštovné, neboť podle předchozí praxe byl do adresáře zařazován bez jakékoliv kontroly prakticky každý z vystavujících autorů, novinářů, historiků umění atd., kdo si o to řekl, aniž by pak na zasílané pozvánky nějak reflektoval.

Návštěvnost

2001	Klatovy	Klenová	Celkem
Expozice a výstavy	3 146	12 195	15 341
Doprovodný program	824	793	1 617

V porovnání s návštěvností v roce 2000 (15 893 expozice a výstavy, 836 doprovodný program) je patrné, že návštěvnost výstav a expozic mírně poklesla (o 3,5 %). Naopak o 93,5 % vzrostl počet návštěvníků doprovodného programu, což odpovídá rozšíření nabídky. Přesto jsme nebyli příliš spokojeni s návštěvností letního festivalu na Klenové, kde jsme zajistili maximální propagaci (plakátování, mediální partner plzeňská MF Dnes festivalu věnoval celou stránku).

Přestože nás celkový pokles návštěvníků netěší, doufáme, že se nejedná o dlouhodobý trend, nýbrž o běžný výkyv návštěvnosti, jak jsme se s ním setkávali i v minulých letech. Protože většina návštěvníků přichází za hradem a nikoliv za výstavami, jen těžko je lze ovlivňovat atraktivitou nabízených výstav, protože i výtvarníci špičkových kvalit jsou v regionu téměř neznámí. Domnívali jsme se, že určitým „tahákem“ by mohlo být otevření stálé expozice a zejména prezentace díla V. Vrbové-Kotrbové. Velkou pozornost jsme proto věnovali její propagaci (barevný plakát s reprodukcí obrazu, nadstandardní výlep). Je pro nás tudíž zklamáním, že toto úsilí nepřineslo takový efekt, jaký jsme si představovali. Nově jsme také instalovali trojjazyčné tabule u silnic v jednoduchém designu M. Rydvala, který odpovídá grafickému stylu galerie. V roce 2002 bychom vedle zmíněné inzerce stálé expozice, k níž máme vydány tiskoviny, rozšířili propagaci samotné památky. Chceme vydat turistickou skládačku, v níž bude větší důraz položen na hrad, který je pro turisty nejatraktivnější částí naší nabídky na Klenové. Nově jsme byli zařazeni do propagační brožury památek Plzeňského a Karlovarského kraje. Rádi bychom také více pronikli do médií, zejména do rubrik, věnovaných tzv. „tipům na výlet“. Dalším nástrojem ke zvýšení návštěvnosti Klenové by měla být speciální vývěska, kterou hodláme umístit na budovu Galerie U Bílého jednorozce v Klatovech. Atraktivní místo v těsném sousedství barokní lékárny, nejnavštěvovanější památky v Klatovech, by mělo cíleně zasáhnout turisty, kteří již v regionu jsou a možná pouze z neznalosti dají přednost památkám, které jsou obecně známější (Švihov, Rábí, Velhartice).

Výroční cena

Výroční cenu Galerie Klatovy / Klenová, jež byla vyhlášena poprvé v roce 2001 za rok minulý (tedy 2000), vypisuje ředitel galerie ve dvou kategoriích - samostatná výstava a nejlepší individuální zastoupení na kolektivní výstavě. Na základě statutu ceny jmenuje nezávislou porotu, kterou vybírá z pravidelných návštěvníků, jež se zároveň orientují v problematice současného výtvarného umění.

Důvodů, proč byla cena zřízena, je hned několik. Několika výstavními prostory každoročně projde velké množství kvalitních výstav převážně současných autorů a přitom - kvůli poloze v regionu - bez větší reflexe v odborném tisku. Prvotním cílem ceny je tedy zvýraznit a připomenout nejvýznamnější počiny uplynulého roku. Pro galerii cena zároveň představuje určitou zpětnou vazbu v tom smyslu, že vyzvaní porotci zrekapitulují celou sezónu a zhodnotí význam, přínos a působivost jednotlivých výstav. Pro diváky jsou ocenění zpestřením uměleckého provozu a možností porovnat svůj pohled s jiným, který vznikl jako kolektivní rozhodnutí a má tak určitou objektivní platnost. Slavnostní vyhlášení ceny, jež se odehrává vždy na začátku ledna roku následujícího, je příležitostí pro setkání všech příznivců galerie (loni byla spojena s prezentací nově zřízených internetových stránek) a pro zaostření pozornosti médií (např. fotografie z této události se ocitla na první stránce západočeské MF Dnes, časopis Ateliér věnoval tomuto tématu rozhovor s ředitelem galerie).

Statut ceny, její výsledky a životopisy laureátů jsou k dispozici na internetových stránkách galerie. Za rok 2000 získal Výroční cenu v kategorii A - samostatné výstavy Paul Panhuysen (Holandsko) za výstavu Stéblo na struně, která proběhla v Galerii Sýpka na Klenové.

V kategorii B - nejlepší individuální zastoupení na kolektivní výstavě cenu Patrik Kovačovský (Slovensko) za videoinstalaci, vytvořenou v rámci sympozia Mapování prostoru na Klenové a vystavenou v Galerii Sýpka na výstavě z tohoto sympozia.

Knihovna a archiv

Odborná knihovna se skládá ze tří částí – fondu knih, fondu periodik a fondu katalogů, kam řadíme drobnější tisky.

V roce 2000 se rozrostl knihovní fond o 48 titulů. Galerie dále odebírá 6 periodik kulturního a 2 novinového charakteru. Pro knihovnu jsme zakoupili nový mobiliář, v němž bude na začátku roku 2002 nově uspořádána, bylo provedeno její protřídění a vyřazení zastaralých svazků nebo duplicit, které byly bezúplatně převedeny do Městské knihovny v Klatovech. Fond katalogů, čítající několik tisíců svazků, byl zapsán do počítačové databáze, uložen do papírových krabic a umístěn do nové knihovny. V novém uspořádání se s ním dá mnohem lépe manipulovat a využívat jej tak k odborné práci. Totéž platí o fondu časopisů, který však zatím do počítačové databáze zapsán nebyl.

Všechny tituly jsou k dispozici pro veřejnost a je možno je zapůjčit jak přímo na Klenové, tak prostřednictvím Galerie U Bílého jednorožce v Klatovech nebo Městské knihovny v Klatovech, kde je k dispozici seznam knih. Roční poplatek za užívání knihovny je 100 Kč, pro studenty a důchodce 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma. Přestože tuto službu pravidelně inzerujeme ve čtvrtletních programech a na našem webu, je o ní minimální zájem. Knihovna by se v budoucnosti měla stát jednou z důležitých součástí centra moderního umění, které chceme na Klenové vybudovat. Pokud se podaří zprovoznit rezidenční centrum a ubytovnu, kam by měli jezdit právě poučení zájemci o moderní výtvarné umění, bude jim knihovna plně k dispozici. Vedle dalších předností Klenové, jako je již existující odborné, výstavní a technické zázemí pro tyto pobyty, se tak může stát jednou z výhod oproti podobným zařízením, které se formují jinde v České republice.

Galerie nedisponuje specializovaným archivem historických materiálů z oblasti dějin umění. Archivuje pouze materiály ke své vlastní činnosti, které eviduje pouze chronologicky po jednotlivých letech. V roce 2001 byla pro archiv vyčleněna zvláštní místnost. V budoucnosti o zřízení specializovaného umělecko-historického archivu uvažujeme, zejména pokud se naskytne možnost získat některé zajímavé písemnosti z oboru výtvarného umění.

Sponzoři a granty

V roce 2001 pokračovala velmi dobrá spolupráce s městem Klatovy. Galerie obdržela grant na podporu doprovodného programu v Klatovech ve výši 30 tis. Kč od Městského úřadu a příspěvek na pořádání mezinárodního sympozia Doteky ve výši 10 tis. Kč. Starosta města pan Karel Mráz převzal záštitu nad několika výstavami.

Každoroční partner naší galerie Československá obchodní banka podpořila znovuotevření stálé expozice na Klenové částkou 30 tis. Kč.

Výstavu Zdenka Rykra sponzorovala firma Nestlé Čokoládovny a.s. částkou 30 tis. Kč. Tato firma podpořila věcnými cenami i soutěž pro děti o nejkrásnější návrh obalu čokolády, která se konala jako součást doprovodného programu k této výstavě. Společnost je dědicem firmy Orion, pro kterou Rykr dlouhá léta pracoval, a péče o jeho umělecký odkaz je standardní součástí jejího sponzoringu.

Klatovská firma Kinetik darovala galerii částku 2,5 tis. Kč.

Při pořádání festivalu Klenová 001 nám vyšla vstříc klatovská tiskárna Dragonpress, která zdarma vytiskla veškeré tiskoviny, které by jinak galerii přišly na částku cca 50 000 Kč a s produkcí festivalu pomohla i jiným způsobem.

Tradičně jsme se ucházeli o podporu v grantových programech Nadace OSF. Ta podpořila tři naše projekty: z programu Brána muzea otevřená to byl vzdělávací seminář pro studenty středních klatovských škol částkou (10 tis. Kč) a na konci roku jsme také uspěli s cyklem animací Otevřená galerie (30 tis. Kč), kde se však podpora bude týkat až roku 2002.

Z programu Cultural Link jsme obdrželi příspěvek na konání 1. mezinárodního sympozia linorytu ve výši 26.250,- Kč. Účast holandské výtvarnice na tomto sympoziu podpořila také společnost Forbo, jeden z největších světových výrobců linolea.

Velmi nám pomohli mediální partneři galerie - Český rozhlas 3 –Vltava, týdeník Respekt a zejména západočeská redakce MF Dnes, která našim aktivitám věnuje opravdu mimořádnou pozornost.

Všem sponzorům, partnerům a organizacím, podporujícím kulturu, za jejich pomoc v roce 2001 děkujeme.

Ekonomická část

Hlavní činnost

Výnosy

Tržby za zboží a služby	814 tis. Kč
Ostatní výnosy	646 tis. Kč
Příspěvek od zřizovatele	9.613 tis. Kč

Náklady

Spotřebované nákupy	1.965 tis. Kč
Služby a nákupy uměleckých děl	4.986 tis. Kč
Osobní náklady	3.299 tis. Kč
Odpisy	431 tis. Kč
Ostatní náklady	378 tis. Kč

Vedlejší hospodářská činnost

Obřadní síň

Svatby patří ke standardní výdělečné činnosti památkových objektů. Na zámku Klenová měly dlouhou tradici prakticky od počátku galerie v šedesátých letech. Tato tradice musela být přerušena v souvislosti s rekonstrukcí zámku. V roce 2000 bylo se svatbami opět započato a od té doby má jejich počet mírně stoupající tendenci. V roce 2001 se uskutečnilo 45 svateb, což je oproti roku 2000 nárůst o 5 %. Výnosy z organizování svatebních obřadů činily 97 tis. Kč.

Svatby zajišťujeme ve spolupráci s Městským úřadem v Janovicích n./Ú. v tzv. obřadní síni, původně zámecké knihovně, poté jídelně. Místnost je zařízena historický mobiliářem, velkou atrakcí je možnost svatebních fotografií v romantické kulise zříceniny.

Galerie považuje tuto službu za stálý zdroj svých příjmů, a proto se jí snaží nabízet na vysoké úrovni a zároveň ji účinně propagovat, neboť i zde pociťujeme stále větší konkurenci.

Pravidelně ji inzeruje ve svých čtvrtletních programech a na internetu, v budoucnu též chceme zřídit propagační místo na celý hrad Klenová přímo na klatovském náměstí na domě, v němž sídlí Galerie U Bílého jednorožce. V roce 2002 zamýšlíme vydat propagační leták, který by umožnil tuto službu inzerovat i mimo Klatovy, neboť podle našeho názoru může být o svatbu v takto mimořádném prostředí zájem i v dalších městech. Také obnovení restaurace a možnost uspořádat svatební hostinu prakticky v sousedství obřadní síně by mělo zvýšit poptávku po svatbách.

Směnárna

Směnárnou v Galerii U Bílého jednorožce na Klatovském náměstí galerie provozuje od roku 1991. Její výnosy se již několik let drží na stabilní výši, loni dosáhly 165 tis. Kč.

Reklamní služby a mediální partnerství

Výnosy z reklamních služeb činily v roce 2001 65 tis. Kč. Galerie disponuje reklamními plochami ve vstupních prostorách galerie a dále na tiskovinách, zejména ve čtvrtletním programu.

Speciální formou reklamních služeb je mediální partnerství formou na základě bartrových smluv, kdy se reklamní služby de facto vyměňují. V roce 2001 jsme měli tyto smlouvy

uzavřeny s Českým rozhlasem ve výši 54 tis. Kč a s Týdeníkem Respekt ve výši 21,960 tis. Kč.

Pronájmy

Pronajímány byly dva byty a zámecká restaurace s celkovým půlročním výnosem 28 tis. Kč. Nájemné za první polovinu roku bylo zohledněno v rozpočtu a odváděno státu. U restaurace byla ve výši nájmu zohledněna skutečnost, že byla otevřena až ke konci sezóny.

Celkový výnos z vedlejší hospodářské činnosti představoval 355 tis. Kč, náklady 82 tis. Kč, čistý zisk tedy činil 273 tis.